

Prof. MUDr. František Novomeský, PhD., 70-ročný

Prof. MUDr. František Novomeský, PhD. sa narodil 12. septembra 1947 vo Frýdku-Místku, kde aj absolvoval povinnú školskú dochádzku, ostatný ročník ZDŠ už ukončil v Bytči, kam sa presťahoval s rodičmi. Maturoval na Strednej všeobecnovzdelávacej škole v Bytči v r. 1965. V tom istom roku začal študovať na LF UK v Bratislave. Po absolvovaní dvoch ročníkov prestúpil na novovzniknutú Lekársku fakultu UK v Martine, kde promoval v r. 1972. Po promácii nastúpil do zamestnania ako asistent na Ústave patologickej anatómie LF UK v Martine, kde v r. 1975 získal špecializáciu z oboru patologická anatómia I. stupňa a následne v r. 1979 aj špecializáciu II. stupňa. Ako patológ sa venoval hlavne ochoreniam pečene a ich bioptickému hodnoteniu, z danej problematiky v r. 1980 aj obhájil kandidátsku dizertačnú prácu na tému „Vývoj pečene novorodencov.“ Ale pri patológii neostal. Bolo mu ponúknuté miesto na Ústave súdneho lekárstva LF UK v Martine, kam plný entuziazmu nastúpil ako odborný asistent v r. 1980. V roku 1984 bol podľa vtedajšej právnej úpravy menovaný docentom a stal sa prednostom Ústavu súdneho lekárstva LF UK v Martine, čím sa súdnolekárske pracovisko v Martine úplne osamostatnilo. V r. 1994 z dôvodov nových legislatívnych požiadaviek opätovne habilitoval, aby už v r. 1995 inauguroval na LF v Olomouci za riadneho profesora pre súdne lekárstvo, profesorský diplom mu signoval dňa 27.4. 1995 prezident Václav Havel. Prof. Novomeský je v súčasnosti jediným profesorom súdneho lekárstva na Slovensku. Pod vedením pána profesora sa podarilo generovať martinské súdnolekárske pracovisko do roviny vysokej a uznávanej profesionality, pričom v súčasnosti ide o mienkotvorné a školiace pracovisko s akreditáciou pre doktorandské štúdium, habilitačné a inauguračné konania, ako aj pre postgraduálne štúdium v odbore súdne lekárstvo. Prof. Novomeský po r. 1989 zastával funkciu prodekanu JLF UK v Martine, bol hlavným odborníkom pre súdne lekárstvo Ministerstva zdravotníctva SR. V súčasnosti pôsobí prof. Novomeský ako prednosta Ústavu súdneho lekárstva a medicínskych expertíz JLF UK a UNM v Martine, je súčasne aj externým profesorom Ústavu súdneho lekárstva LF Masarykovy Univerzity v Brne.

Prof. Novomeský je čestným členom Slovenskej súdnolekárskej spoločnosti h. c. a čestným členom Českej súdnolekárskej spoločnosti h. c. Bol úspešným školiteľom 16 doktorandov, ktorí získali pod jeho vedením titul PhD., a školiteľom dvoch spolupracovníkov, ktorí na martinskom pracovisku habilitovali a dosiahli titul docent súdneho lekárstva. Prof. Novomeský je členom redakčných rád časopisov Česko-slovenská patológia a Soudní lékařství a Folia Societatis Medicinae Legalis Slovaca. P. profesorovi bola udelená Bronzová, Strieborná a Zlatá medaila Slovenskej lekárskej spoločnosti aj Českej lekárskej spoločnosti. Vo svojom odbore ako aj v odbore hyperbarická a potápačská medicína je prof. Novomeský vysoko uznávaným odborníkom doma aj v zahraničí.

Prof. Novomeský sa okrem všeobecnej súdnolekárskej problematiky osobitne venuje problematike drogových závislostí, kde uverejnil vysokoškolské skripty aj knižnú príručku. Je jediným súdnym znalcom v odbore hyperbarická a potápačská medicína. Vypracoval metodiku pitvy v prípadoch smrteľných potápačských nehôd a má rozsiahlu konzultačnú aktivitu v zdravotnej problematike u potápačov rekreačných aj profesionálnych. Má bohaté prednáškové aktivity pre profesionálnych potápačov nielen na Slovensku, ale aj v ČR, Poľsku, Nemecku, Švajčiarsku, Rakúsku či Chorvátsku. Je zástupcom Slovenskej republiky European Diving Technology Committee (EDTC), členom European Underwater and Baromedical Society (EUBS), členom-korešpondentom Swiss Underwater and Hyperbaric Medical Society (SUHMS) a členom Österreichische Gesellschaft für Unterwasser und Hyperbarmedizin (OGUHM).

Osobný život aj profesionálne aktivity prof. Novomeského sú nedeliteľne späté s potápaním, ktorému sa aktívne venuje už od chlapčenských liet. Dnes patrí k nestorom potápania na Slovensku aj v Českej republike. Dňa 29.7.1960 si ako 13-ročný sám zostrojil prvý potápačský dýchací prístroj typu Le Prieur, v roku 1967 získal prvé oprávnenie inštruktora potápania (Zvázarm). V rokoch 1975-1985 pôsobil ako inštruktora a potápačský lekár špecialista pre potápačov VB (Ministerstvo vnútra), v rokoch 1988-1993 pôsobil ako lektor potápačov-pyrotechnikov Útvaru rýchleho nasadenia (URNA) Federálneho Ministerstva vnútra ČSFR. V r. 1988 absolvoval špeciálny kurz servisu potápačskej techniky u firmy POSEIDON INDUSTRI AB (Göteborg, Švédsko).

V roku 2006 bol prof. Novomeský členom výskumného tímu Confédération mondiale des activités subaquatiques (CMAS) pre potápanie so zmesami NITROX vo vysokých nadmorských výškach. Prof. Novomeský doposiaľ pôsobí ako lektor špeciálnych potápačských jednotiek Policie ČR.

Prof. Novomeský je držiteľom medzinárodnej licencie inštruktora potápania v organizáciách:

International Association of Nitrox and Technical Divers (IANTD, USA):

IANTD Public Safety Diver Instructor Trainer

IANTD Advanced EANx Instructor Trainer

Association de Buceo (ADB, Costa Rica):

Instructor de Buceo *** Stars

Možno pokladať za príznačné, že prof. Novomeský oslávil svoje sedemdesiatiny sériou hĺbkových ponorov (cez 50 m) k vrakom potopených lodí v Stredozemnom mori...

Prof. Novomeský má na svojom konte množstvo publikácií v zahraničných aj domácich vedeckých a odborných časopisoch. Celoživotným dielom p. profesora je jeho veľmi úspešná monografia Potápačská medicína, ktorá sa dočkala II. slovenského vydania, bola preložená do jazyka českého a t. č. je pred dokončením anglická verzia tejto knihy. Prof. Novomeský je brilantný rétor, jeho prednášky sú všeobecne hodnotené ako vzorové, u študentov je veľmi obľúbený, čoho výsledkom bolo dlhoročné takmer neohrozené prvenstvo, keď bol v tajnom hlasovaní študentmi lekárskej fakulty po 7 rokov vyhodnocovaný ako najlepší profesor JLF UK v Martine. Vážení p. profesor, milý František, clare amice, želáme Ti stále sviežu myseľ, neutíchajúceho tvorivého ducha, veľa ďalších rokov kreatívnej práce ...a nech Tvoje banjo v martinskej dixielandovej kapele naďalej skele nôti tóny plné optimizmu, radosti a šťastia. Prajeme Ti predovšetkým pevné zdravie – na suchu aj pod vodou!

*Ad multos annos.
Doc. MUDr. Jozef Krajčovič, PhD.
a spolupracovníci*